

**Bioenergia Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmassa
2007–2013**

Muistio 31. 5. 2007

**Maa- ja metsätalousministeriön bioenergiatuotannon strategia-
työryhmä**

Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriö asetti 2.11.2006 työryhmän valmistelemaan ministeriön bioenergiastrategiaa sekä Manner-Suomen maaseutuohjelman 2007-2013 bioenergiakohteiden rahoitusta ja kehittämistä koskevia linjauksia. Työryhmän puheenjohtajana toimii ylitarkastaja Birgitta Vainio-Mattila ja siihen kuuluu edustajia maa- ja metsätalousministeriön eri osastoilta sekä lisäksi asiantuntijajäsen kauppa- ja teollisuusministeriöstä.

Työryhmän työn tuloksena on valmistunut tämä maaseudun kehittämisohjelmaa koskevan muistio. Muistiossa linjataan pääperiaatteita, joita maa- ja metsätalousministeriö suosittelee noudatettavaksi tehtäessä päätöksiä bioenergiää koskevien maatalouden kehittämisohjelman maatalo- ja yritystukien sekä kehittämishankkeiden rahoituksesta. Linjausten tarkoituksena on tehostaa maaseutuohjelman puitteissa tehtävää bioenergiatuotannon kehittämistyötä ja yhtenäistää rahoituspäätösten perusteita eri TE-keskusten alueilla. Koska bioenergiatuotannon vahvuustekijät ja sopivimmat ratkaisut vaihtelevat suuresti maan eri alueilla, on linjauksissa tarkoituksellisesti jätetty tilaa myös paikalliselle päätöksenteolle.

Työryhmän näkemyksen mukaan bioenergia-alan ja bioenergialaitosten suunnittelussa tulisi kiinnittää erityistä huomiota yritysten väliseen yhteistyöhön sekä eri tuotannonalojen välisten synergiaetujen etsimiseen. Laitosten rahoituksessa pääpaino tulisi olla yritysten tai maatilojen yhteisyrityksissä tai muuten suuremmissa laitoksissa, jotka tuottavat energiajalostuspalveluja myös muille lähiseudun tiloille ja yrityksille. Suurempi kokoluokka mahdollistaa hyötysuhteeltaan parempien ja ympäristövaikutuksiltaan edullisempien laitteiden hankinnan. Perustelluissa tapauksissa on pienemmänkin kokoluokan laitosten rahoittaminen kuitenkin mahdollista.

Bioenergia-alan kehittämisen edistämiseksi ja tiedonkulun tehostamiseksi työryhmä valmistelee myös bioenergia-alan kehittämistoimia sekä neuvontaa ja asiantuntijapalveluja koordinoivia hankkeita, joiden on tarkoitus käynnistyä syksyn 2007 aikana. Koordinaatiohankkeen tavoitteena on välittää tietoa käynnissä olevista kehittämishankkeista sekä tarjota erilaisia bioenergia-alaan liittyviä tukipalveluja viranomaisille ja alan toimijoille. Neuvontahankkeen avulla pyritään luomaan pääosin nykyisiin resursseihin tukeutuen koko maan kattava bioenergia-alan neuvonta- ja asiantuntijaverkosto.

Tätä muistiota täydennetään tarpeen mukaan vuoden 2007 aikana, jos Maaseutuohjelmaan tai sitä koskeviin säädöksiin tulee muistion sisältöön ja linjauksiin vaikuttavia muutoksia. Muistion viimeisin versio on saatavilla maa- ja metsätalousministeriön internet-sivuilta osoitteesta www.mmm.fi.

Helsingissä 31.5.2007

Birgitta Vainio-Mattila
Puheenjohtaja

Elina Nikkola
Sihteeri

Veli-Pekka Reskola
Sihteeri

Bioenergia Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmassa 2007–2013

1. Maa- ja metsätalousministeriön bioenergiatuotannon strategiatyöryhmä

Marraskuussa 2006 asetettiin maa- ja metsätalousministeriön bioenergiatuotannon strategiatyöryhmä. Työryhmän ensimmäisenä tehtävänä oli antaa suosituksia Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2007–2013 bioenergiaa koskevista alueellisista ja tuotantoalakohtaisista kehittämissuunnitelmista.

Bioenergiälähteisiin kuuluvat puuperäiset polttoaineet, peltojen biomassa ja kasvituotteet, muu biomassa, biokaasu, eläinperäinen materiaali ja kierrätyspolttoaineiden biohajoava osa. Turve on Suomessa määritelty hitaasti uusiutuvaksi biomassapolttoaineeksi, jonka hyödyntämisellä on merkittävä vaikutus energihuollon varmuuteen. Turvetta käytetään yhdessä puupolttoaineiden kanssa samoissa laitoksissa ja sen käytöllä on myös myönteisiä alueellisia talous- ja työllisyysvaikutuksia. Turve ei kuitenkaan EU:n määritelmien mukaan kuulu uusiutuviin energianlähteisiin. Tästä syystä hankkeita, jotka liittyvät pelkästään turpeen tuotannon ja käytön edistämiseen, ei voida tukea EU-osarahoitteen Maaseudun kehittämissuunnitelman kautta.

Tässä muistiossa esitetään työryhmän linjaukset bioenergiaa koskevien hankkeiden toteuttamiseksi Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2007–2013 alla. Muistion tarkoituksena on toimia TE -keskusten päätöksenteon tukena bioenergia-alan rahoitusta koskevissa asioissa. Samaa tavoitetta edistää työryhmän esittämä suunnitelma valtakunnallisen koordinaatiohankkeen toteuttamisesta ja bioenergian valtakunnallisen neuvonnan järjestämisestä. Muistiossa esitetään myös työryhmän ehdotuksia kansallisen investointi- ja kehittämissuunnitelman linjauksista ja kohdentamisesta maatalojen bioenergiakohteiden rahoituksessa.

Muistiossa ei käsitellä tarkemmin Maaseudun kehittämissuunnitelman linjan 2 toimenpiteitä tai linjauksia. Linjan 2 bioenergiatuotantoa koskevat toimenpiteet ovat luonteeltaan pääasiassa pinta-ala- ja viljelytukea ja ne poikkeavat luonteeltaan merkittävästi tässä muistiossa käsitellyistä yritys- ja kehittämissuunnitelma-rahastoista.

2. Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma 2007–2013

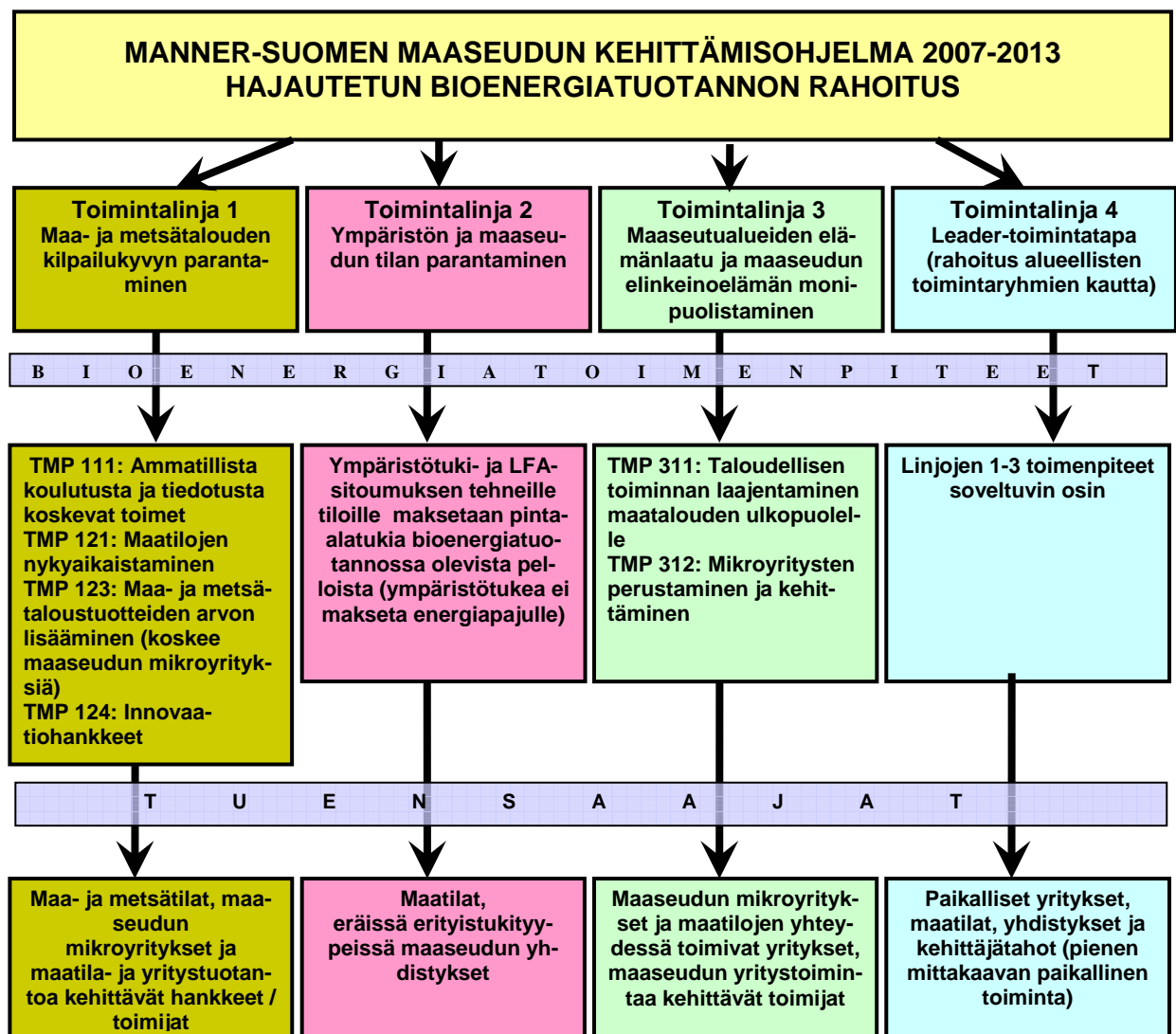
Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman yksi painopistealue on maa- ja metsätalouden harjoittaminen taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä sekä eettisesti hyväksyttävällä tavalla koko Suomessa. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi edistetään muun muassa bioenergian tuotantoa ja käyttöä.

Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman mukaan maa- ja metsätaloudella on Suomessa mahdollisuuksia vaikuttaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseen, energiaomavaraisuuden lisäämiseen ja maaseudun elinkeinotoiminnan monipuolistamiseen metsäenergiavarojen ja muun uusiutuvan bioenergian käytön edistämisen avulla. Bioenergia-ala on voimakkaassa kehitysvaiheessa ja edellyttää merkittäviä panostuksia tutkimus- ja kehittämistoimintaan metsä- ja peltobiomassan sekä biopolttonesteiden ja biokaasun tuotanto- ja käyttömahdollisuuksien edistämiseksi. Esimerkiksi maataloustuotannolle olisi näin löydettävissä uusia

nonfood- vaihtoehtoja (esim. peltoenergian tuotannossa), joiden kannattavuutta myös tilatukijärjestelmä parantaa.

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2007–2013 (myöhemmin tässä muistiossa Maaseudun kehittämisohjelma) perustuu Suomen maaseudun kehittämisstrategiaan. Maaseudun kehittäminen keskitetään yhteen koko maan kattavaan ohjelmaan. Ohjelmassa on neljä toimintalinjaa. Uusiutuvan bioenergian tuotantoa ja sen käyttöä edistetään kaikilla toimintalinjoilla. Toimintalinjat sisältävät toimenpiteet, joilla kehittämisstrategiassa asettuja painopisteitä käytännössä toteutetaan.

Kuvio 1. Maaseudun kehittämisohjelman rakenne
(toimenpiteiden nimiä on lyhennetty)

2.1. Bioenergia Maaseudun kehittämissuohjelmassa

Koska eri alueiden tarpeet ja mahdollisuudet bioenergian tuottamisessa ja käyttämisessä eroavat huomattavasti toisistaan, työryhmä ei pidä tarkoituksenmukaisena esittää vain yhtä koko maan kattavaa kriteeristöä kehittämishankkeille. Bioenergian kehittämishankkeita tarkasteltaessa ei voida yksin kiinnittää huomiota niiden puitteissa toimivan tai käynnistyvän elinkeinotoiminnan kannattavuuteen, vaan tarkastelu tulee tehdä laaja-alaisemmin ottaen huomioon toiminnan vaikutukset paikallisiin raaka-ainemarkkinoihin, ympäristöön, energiatalouteen ja elinkeinotalouteen.

Ympäristön kannalta tarkasteltuna hankkeen tuloksena voi olla kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen tai jätteen käsittelyn tehostaminen. Elinkeinojen kannalta tarkasteltuna hankkeet voivat monipuolistaa maatalojen tai maaseutuyritysten toimintaa ja luoda työpaikkoja. Energiatalouden näkökulmasta tarkasteltuna voidaan hankkeissa puolestaan lisätä tilojen ja yritysten energiaomavaraisuutta, edistää energian säästöä ja vähentää sähkökatkosten ja muiden energiatoimitusten riskiä eli parantaa energihuollon varmuutta.

Bioenergiaa koskevien hankkeiden tulee perustua alueiden omien vahvuuksien sekä alueelle laadittujen strategioiden linjauksiin ja rahoitettujen toimenpiteiden tulee olla suunniteltu tavoite- ja asiakaslähtöisesti. Hankkeiden on toteutettava ja tuettava myös valtakunnan tasolla tehtyjä strategioita.

Bioenergia-ala elää voimakasta kasvuvaihetta, joten tiukkojen rajausten ja kriteereiden asettaminen hankkeiden aihepiireille on myös tästä syystä vaikeaa. Alaa koskeva kokemus ja tietämys karttavat jatkuvasti. Innovatiivisuuden ylläpitämiseksi on syytä edistää pilotointia ja kokeiluja. Toisaalta on huolehdittava eri hankkeiden keskinäisestä yhteistyöstä ja vältettävä edistämistoimiin liittyvien tukien päällekkäisyys niin alueellisella kuin kansallisellakin tasolla. Tätä edistäisivät mm. luvussa 5 esitelty koordinaatiohanke sekä TE -keskusorganisaatioon mahdollisesti nimitettävän bioenergia-alan toimialapäällikön toiminta (ks. luku 7).

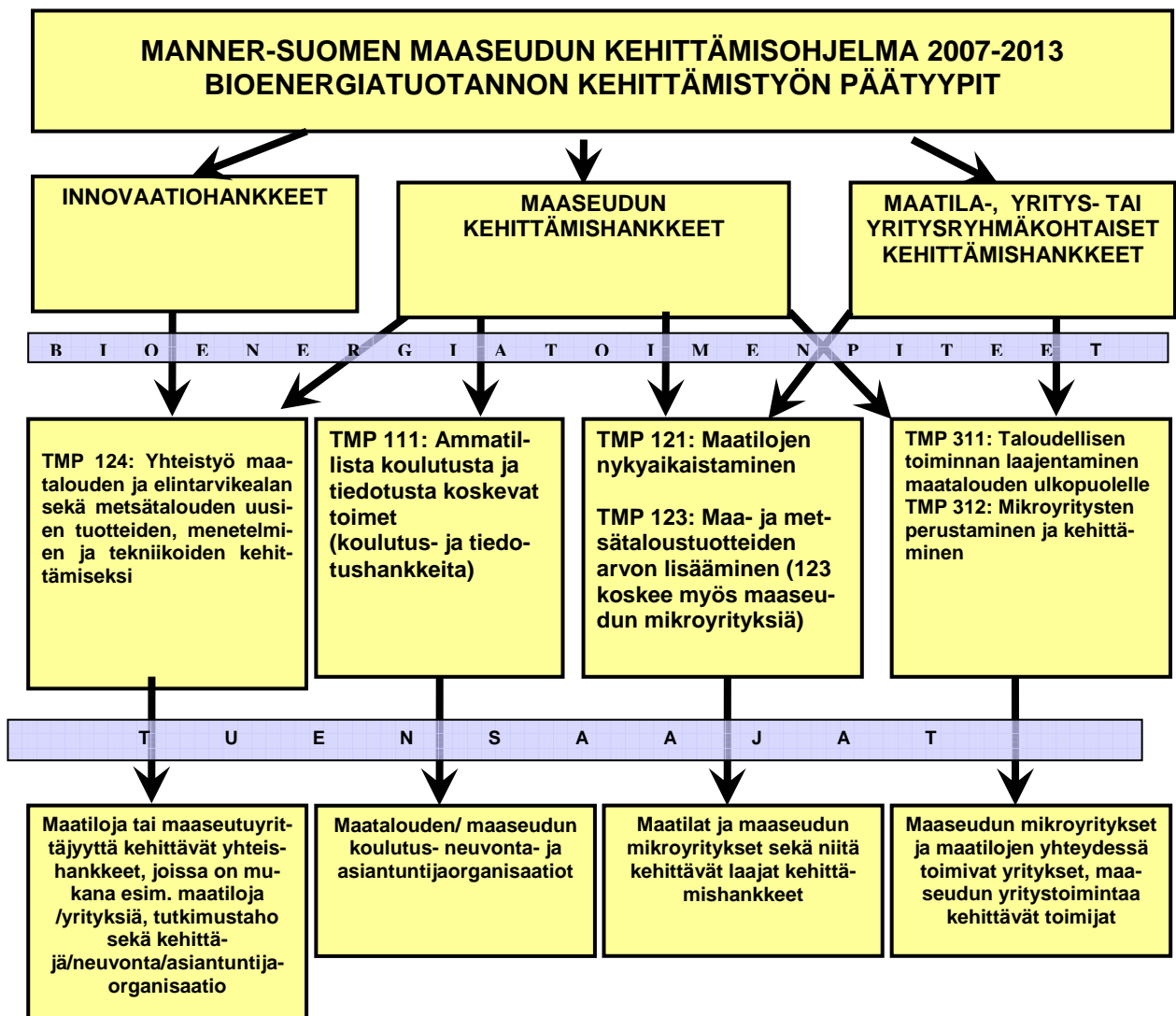
Bioenergian käytön lisääntyminen hajautetussa energiantuotannossa merkitsee aluetalouden vahvistumista. Lähienergian käyttö lisää paikallista yritystoimintaa ja siten alueen hyvinvointia. Asian aluetaloudellisen merkityksen takia **onkin välttämätöntä, että alueille laaditaan yhden tai useamman TE -keskuksen alueen kattava bioenergiastrategia**, joka ottaa huomioon alueen vahvuudet ja ohjaa alueellista päätöksentekoa bioenergian tuotantoon ja käyttöön liittyvien kehittämistoimien edistämiseksi. Strategiassa on oltava analyysi mm bioenergiatuotannon raaka-aineiden saatavuudesta ja bioenergian potentiaalisista käyttäjistä alueella huomioiden erityisesti raaka-aineiden ja lopputuotteenkin kuljetusmatkat sekä tuotannon eri vaiheiden ympäristö- ja työllisyysvaikutukset. Alueellisessa strategiassa on myös erityisesti syytä linjata se, miten eri rahoittajien varoja käytetään bioenergian tuotannon ja käytön sekä koko toimialan kehittämiseen.

Bioenergiահankkeiden sisällön, uutuusarvon ja tarkoituksenmukaisuuden arvioinnin tueksi perustetaan valtakunnallinen koordinaatiohanke, joka antaa tarvittaessa asiantuntija-apua niin hankkeille kuin niitä käsitteleville viranomaisahoillekin (ks. luku 5).

3. Kehittämistoiminta Maaseudun kehittämissuunnitelmassa

Maaseudun kehittämissuunnitelman puitteissa tehtävä kehittäminen jakautuu toiminnallisesti kolmeen päätyyppiin: 1) innovaatiohankkeisiin, joihin sisältyy tutkimusta, kehitystoimia, neuvontaa ja koulutusta, 2) laajempaa yritys- tai toimijajoukkoa koskeviin maaseudun kehittämissuunnitelmiin sekä 3) maatalous- tai yrityskohtaisiin kehittämissuunnitelmiin. Näiden rahoitus kanavoitetaan pääasiassa linjoihin 1 ja 3 kuuluvien toimenpiteiden kautta. Lisäksi bioenergiatutkimusta voi soveltuvin osin rahoittaa linjan 4 (Leader- toimintatapa) kautta.

Kuvio 2. Kehittämistoiminnan päätyypit

Innovaatiohankkeet pyrkivät edistämään uusien ideoiden ja innovatiivisten toimintatapojen kehittämistä yritysten, tutkimuslaitosten ja alan organisaatioiden yhteistyöllä. Maaseudun kehittämissuunnitelmat edistävät teemansa mukaista toimintaa osallistujajoukkonsa keskuudessa esimerkiksi koulutuksellisin, yrittäjyyttä edistävin tai toimijoiden yhteistoimintaa or-

ganisoivin toimenpitein, mutta niiden kautta ei pääsääntöisesti tueta esimerkiksi yritysten kone- tai rakennusinvestointeja.

Maatila- ja yrityskohtaiset hankkeet koskevat taas yhtä tai useampaa yritystä tai tilaa, ja niiden kautta voidaan tukea yritysten kone-, laite- ja rakennusinvestointeja, yritystoiminnan käynnistämistä sekä yrityskohtaisia kehittämistoimia.

Työryhmän näkemyksen mukaan bioenergiaa koskevien kehittämisen- ja yrityshankkeiden käsittelyssä erityistä huomiota tulee kiinnittää seuraaviin asioihin:

3.1. Innovaatiohankkeet

Toimenpiteen 124 (*Yhteistyö maatalouden ja elintarvikealan sekä metsätalouden uusien tuotteiden, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseksi*) tarkoituksena on tehostaa uuden tiedon, tekniikoiden ja innovaatioiden käyttöönottoa ja siirtoa tuotantokäyttöön. Tätä edistetään viljelijöiden, puun tuottajien, teollisuuden, tutkimuksen ja muiden asiantuntija-organisaatioiden yhteistyön tai jalostusketjuissa toteutettavien kehittämistoimien avulla sekä kehittämällä tuotantoketjujen logistisia ratkaisuja. Bioenergia-alalla erityistavoitteena on kehittää ja siirtää käytäntöön tehokkaampaa teknologiaa, joka mahdollistaa ekologisesti ja taloudellisesti kestävätkä energiaratkaisut pitkällä ajalla.

- Toimenpiteen 124 kautta tuetaan muun muassa hajautetun bioenergiatuotannon teknologiaa tai logistiikkaa kehittäviä innovaatiohankkeita, joita toteuttavat yritysten (esim. maatilat, metsäyrittäjät tai muut maaseutuyritykset), tutkimuslaitosten sekä muiden toimijoiden (esim. neuvonta-, asiantuntija- tai kehitysorganisaatiot) yhteistyöverkostot. Hankkeiden arvioinnissa tulee painottaa yhteistyöverkon monipuolisuutta, toiminnan innovatiivisuutta, tulosten sovellettavuutta käytäntöön ja saatujen hyötyjen jakautumista mahdollisimman yritysjoukon käyttöön. Myös eri tuotanto- ja energiamuotojen synergiaetujen edistäminen on tärkeä painopistealaa.
- Tavoitteena on uuden ja tehokkaamman tuotantoteknologian käyttöönotto ja kokonaisratkaisujen kehittämiseen. Etusijalle on asetettava hankkeet, joissa etsitään uusia, innovatiivisia ja ympäristöseikat huomioon ottavia ratkaisuja hajautetun bioenergiatuotannon kehittämisessä. Toimenpiteen rahoitusta ei tule suunnata esimerkiksi Suomessa jo yleisesti käytössä olevien laitteistojen testaukseen.

3.2. Maaseudun kehittämishankkeet

Maaseudun kehittämishankkeiden avulla voidaan toteuttaa laajasti mm. erilaisia yritystoimintaa edistäviä sekä neuvonta- tai asiantuntijapalveluita tarjoavia hankkeita. Rahoitus hoidetaan pääasiallisesti toimenpiteiden 123, 311 ja 312 kautta.

Yritystoimintaa edistävät hankkeet:

- Julkista rahoitusta suunnataan uuden ja tehokkaamman tuotantoteknologian ja kokonaisratkaisujen kehittämiseen. Etusijalle on asetettava hankkeet, joissa etsitään uusia ja innovatiivisia ratkaisuja hajautettuun bioenergiatuotantoon liittyvän yritystoiminnan edistämiseen ja kehittämiseen sekä edistetään yritysten verkostoitumista.

- Hanketta tarkasteltaessa huomiota tulee kiinnittää sen kokonaisvaikutuksiin mukaan lukien vaikutukset aluetalouteen, työllisyyteen, energiasäästöön, ympäristöön ja alueelliseen energiaomavaraisuuteen.
- Hankkeen tulee olla alueelle laaditun tai laadittavan bioenergiastrategian mukainen.
- Hankkeiden päällekkäisyyden estämiseksi kehittämishankkehakemuksessa on oltava pääpiirteinen selvitys muista alueella ja lähialueilla käynnissä olevista tai jo tehdyistä samantyyppisistä hankkeista sekä suunnitelma aloitettavan hankkeen keinoista hyödyntää aiemmin tuotettua tietoa ja muita tuloksia.
- Energiayritystoimintaa edistävien kehittämishankkeiden hankehakemukseen on liitettävä pääpiirteinen katsaus kehitettävän bioenergiatuotannon raaka-aineiden saatavuudesta ja bioenergian potentiaalisista käyttäjistä alueella. Tässä yhteydessä erityistä huomiota on kiinnitettävä niin raaka-aineen kuin lopputuotteenkin kuljetusmatkoihin suunnitellussa yritystoiminnassa.
- Hankehakemuksesta on käytävä lisäksi ilmi, että hakija on selvillä voimassa olevasta lainsäädännöstä ja asianomaiseen hankkeeseen liittyvästä muusta ohjeistuksesta niin kehitettävän tuotantotekniikan kuin siitä saatavien pää- ja sivutuotteidenkin osalta.

Neuvonta- ja asiantuntijahankkeet:

- Muita tärkeitä tuettavia hanketyyppejä ovat bioenergianeuvontaa ja asiantuntijapalveluita edistävät hankkeet, eri bioenergiasektoreiden (esim. metsä- ja peltoenergia) yhteistoimintoja edistävät hankkeet, energiansäästö- ja energiakatselmustoimintaa organisoivat hankkeet sekä maaseutuyritysten toimesta toteutettavaa suurten bioenergialaitosten energiaraaka-aineen tuotantoa, logistiikkaa ja prosessointia kehitävät hankkeet.
- Bioenergian neuvonta- ja asiantuntijapalveluiden lisäämistä edistävät hankkeet ovat erittäin tärkeitä tutkimustiedon käytäntöön soveltamisen kannalta. Näillä tuetaan uusien toimintamallien, tehokkaiden logistiikkaketjujen ja toimijoiden verkostoitumisen kehittymistä ja edistetään bioenergian (erityisesti puuenergian) toimitusvarmuutta lämpölaitoksille ja kotitalouksille.
- Maatilojen energiakatselmus- ja energiansäästösopimustoiminnan toimeenpanoa varten on jokaisen TE -keskuksen alueella käynnistettävä kehittämishanke, joka voi olla yhdistetty esim. bioenergianeuvontahankkeisiin (ks. luku 6). Hankkeen toiminta-alueena voi olla yksi tai useampi TE -keskus. Energiakatselmushankkeiden ja energiakatselmustoiminnan muodosta ja organisoinnista tehdään syksyn 2007 aikana erillinen suunnitelma MMM:n toimesta.

Leader:

- Bioenergiaa koskevissa linjan 4 Leader -hankkeissa tulee kiinnittää erityistä huomiota bioenergian paikallisiin verkostoihin ja ratkaisuihin, uusiin yhteistoimintatapoihin sekä bioenergian ympäristövaikutuksiin.

3.3. Maatila- ja yritysmaatila- ja yrityskohtaiset hankkeet

3.3.1 Yleistä

Maaseutuyritysten ja maatilojen bioenergiaa koskevien investointien sekä tila- ja yrityskohtaisten kehittämistoimien osalta tulisi noudattaa laajempaa tarkastelua kuin perinteisten investointikohteiden kohdalla. Maaseutuyritysten kohdalla kannattavuuden tulee jatkossakin olla tärkeä arviointiperuste, mutta etenkin maatilojen kohdalla tulisi rakennettavia laitoksia tarkastella osana maatilakokonaisuuden kannattavuutta (kuten nyt tehdään tuotannollisissa investoinneissa). Tämän lisäksi tulisi huomioida hankkeen edulliset ympäristövaikutukset rahoituspäätöstä tehdessä.

Edellä olevaan perustuen esimerkiksi maatilan bioenergiainvestointihanke, joka ei liiketaloudellisten laskelmien mukaan näytä kannattavalta, voitaisiin hyväksyä, jos sillä on erityisen myönteinen vaikutus ympäristöön. Esimerkkinä tällaisesta voisi olla suuren kotieläin-keskittymän alueella sijaitsevan sikatilan biokaasulaitos, jossa käsitellyn lannan levittäminen on ympäristön kannalta edullisempaa kuin käsittelemättömän raakalannan levitys. Samalla ravinteiden erottamisen avulla voitaisiin mahdollistaa laajempien peltoalueiden käyttö ympäristötukien vaatimusten näkökulmasta kriittisten ravinteiden hyödyntämisessä.

3.3.2. Maatila- ja yrityskohtaiset hankkeet

Maatilojen maataloustuotantoketjun osaksi kuuluvia bioenergiahankkeita rahoitetaan pääsääntöisesti Maaseutuohjelman linjan 1 toimenpiteen 121 kautta. Rahoitettavat laitokset tuottavat energiaa maatilan ja siihen liittyvien rakennusten käyttöön käyttäen polttoaineena erilaisia biopohjaisia raaka-aineita kuten kotieläinten lantaa, puuta ja peltobiomassoja, eivätkä ne saa merkittäviä tuloja tilan ulkopuolisesta energian myynnistä tai jätteen käsitte-lystä. Rahoitus käynnistyy vuoden 2008 alussa. Vuonna 2007 voidaan kansallisesti myöntää investointirahoitusta bioenergiakohteista lähinnä tilojen puu- tai hakelämpökeskuksille. Kansallisesti rahoitetun investointituen jatko ja rahoitettavat kohteet vuodesta 2008 alkaen selviävät kansallisessa valmistelussa vuoden 2007 aikana (ks. luku 4).

- Maatilatalouden investointi- tai kehityshankkeiden kannattavuustarkastelu tulisi tehdä koko tilan talouden näkökulmasta. Kokonaistaloudellisuuden arvioinnissa myös ympäristövaikutukset (sekä positiiviset että negatiiviset) sekä energiansäästöön ja energiaomavaraisuuteen liittyvät kysymykset on otettava huomioon. Myönteiset ympäristövaikutukset voivat korvata merkittävältä osin puutteita esimerkiksi tuettavan energialaitoksen taloudellisessa kannattavuudessa.
- Työryhmä esittää, että tuettavien maatilatalouden yksittäisten bioenergiainvestointien tukitaso selvitetään syksyn 2007 kuluessa huomioiden kansallisten rahoitusjärjestelmien ratkaisut. Työryhmän näkemyksen mukaan rahoituksessa tulisi tarkastella tehtäviä investointeja kokonaisuutena, eli jos bioenergialaitos rahoitetaan samassa yhteydessä muun kohteen kanssa, sovellettava rahoitusprosentti tulisi tällöin valita pääkohteen mukaan (esimerkiksi rahoitettaessa laitos yhdessä sitä kalliimman navettainvestoinnin kanssa, rahoitetaan kokonaisuus navetalle määrätyn tukitason mukaan).
- Ennen rahoituksen lopullista hyväksymistä suurista investointihankkeista (kokonaiskustannus yli 1,2 M€) tulisi pyytää lausunto bioenergia-alan toimialapäälliköltä, mikäli sellainen on nimitetty (ks. luku 7)

- Maatilainvestointien kautta saadun tilakohtaisen investointituen yhteenlaskettu kokonaismäärä ei saa ylittää 840 000 euroa koko ohjelmakauden aikana.
- Vaikuttavuuden parantamiseksi tuen ulkopuolelle jäävät hankkeet, joiden tukimäärä jää alle 1000 euron.
- Maatilan investointirahoituksella rahoitetuissa, oman tilan energiantuotantoon tarkoitetuissa kohteissa tuotettua energiaa saa myydä vähäisessä määrin tilan ulkopuolelle, samoin esim. biokaasulaitoksissa saa käsitellä kaupallisesti vähäisiä määriä tilan ulkopuolisia jättemateriaaleja. Näistä saadut tulot eivät kuitenkaan saa olla merkittäviä tilan kokonaistalouden kannalta.
- Maatilojen yhteistoimintaan kuuluva biomassojen kuten puun ja heinän sekä lannan vastaanotto bioenergiatuotantoon on mahdollista, samoin laitoksessa käytettävän biopolttoaineen ostaminen.

3.3.3. Maaseutuyritysten yritysmaatkohtaiset hankkeet

Maaseutuyritysten bioenergiaan liittyviä investointi-, käynnistämisen- sekä kehittämishankkeita rahoitetaan osaltaan pääasiassa maaseutuohjelman toimenpiteen 123 kautta. Tällöin kyseessä ovat maatilayritykset, jotka jalostavat myytäviä pelto- tai metsäenergiaraaka-aineita bioenergian tuotantoon. Linjan 3 toimenpiteissä 311 ja 312 rahoitetaan yritystoimintaa kuten mm. lämpöyrittäjyyttä, jolloin yrityksen tuotteena on itse energia tai jalostettu polttoaine kuten biokaasu tai biodiesel. Tällöin energia-rawa-aine voi olla myös maa- tai metsätalouden ulkopuolelta, toisin kuin linjalta 1 rahoitettavissa hankkeissa.

Toimenpiteen 311 kautta rahoitettavien yritysten tulee toimia maatilan yhteydessä, mutta toimenpiteen 312 kautta rahoitettavilla maaseudun mikroyrityksillä ei ole maatilakäytöntävaatimusta. Yritysinvestoinneissa rahoitettavan investoinnin taloudellisen kannattavuuden tulee olla liiketaloudellisin laskelmin osoitettu.

- Maaseutuohjelman toimilla tuetaan erityisesti hajautettua, paikallista energiajalostusta ja – yrittäjyyttä sekä osallistutaan myös laajojen alueellisten ratkaisujen rawa-aineen tuotantoa edistäviin toimiin. Rahoituksessa etusijalle tulee asettaa usean yrityksen yhteishankkeet ja sellaiset yhden yrityksen hankkeet, joissa tehdään laajempaa energiayritystoimintaa (esim. lämpö- tai energiayrittäjyys, orgaanisten jätteiden käsittely biokaasulaitoksessa, biopolttoaineiden prosessointi sekä yrittäjävetoiset kunta- ja kyläkeskusten hakelämpölaitokset)
- Yritystukien osalta tukitasot noudattavat pääsääntöisesti valtioneuvoston mukaisia enimmäistukitasoja (35/25/20 %). Yritystuessa maksettavan tuen määrää on rajoitettu *de minimis* -säännöllä eli tukea myönnetään korkeintaan 200 000 euroa kolmen verovuoden jaksolla. Annex 1- tuotteilla vastaava rajoite on 500 000 euroa investointia kohti.
- Suurissa investointihankkeissa tuen määrä saattaa ylittää MMM:n rahoitukselle asetetut enimmäisrajat. Tällöin voidaan selvittää mahdollisuudet rahoittaa em. hankkeet KTM:n tai EAKR:n energia- tai yritysrahoituksen kautta.

- Vaikuttavuuden parantamiseksi tuen ulkopuolelle jäävät hankkeet, joiden tukimäärä jää alle 1000 euron.

3.3.4. Investointihankkeiden erityispiirteet eri energiamuodoissa

Eri bioenergian tuotantomuodot poikkeavat toisistaan, eikä yleispäteviä ja kaikkia energialajeja kattavia ohjeita rahoituksen reunaehdoista voi antaa. Tästä syystä työryhmä katsoi tarpeelliseksi kirjata eräitä yksittäisiä bioenergiamuotoja koskevia rahoituslinjauksia maatala- ja maaseutuyrityshankkeisiin.

Puuenergia:

- Puuenergiaan kuten hakkeeseen tai pellettiin perustuvia investointeja (mm. tilakoh-
taisia lämpölaitoksia sekä lämpörittäjäyys- ja jatkojalostusinvestointeja) tuetaan
edelleen. Rahoituspäätöksiä harkittaessa on huomioitava, että lämpörittäjäyys-
hankkeita voidaan tukea myös TE -keskusten yritysosastojen myöntämällä yritys- tai
energiatuella. Rahoituslähteen valintaan vaikuttavat mm. laitoksen koko sekä tekno-
logia (etusijalla uuden teknologian hankkeet).
- Puuraaka-aineen jalostusta koskevat investoinnit (esim. haketus tai pellettien teko)
rahoitetaan ensisijaisesti toimenpiteestä 123, energiaa myyvä yritystoiminta 3-linjan
toimenpiteistä.
- Rahoitus on mahdollista sekä maatilainvestoinneissa (lämpökeskukset) että yritys-
investoinneissa.
- Päätökset maatalan lämpölaitos- ja bioenergiainvestointien rahoituskanavista ja tu-
kiprosenteista tehdään syksyn 2007 aikana huomioiden kansallista maatarahoitus-
ta koskevat linjaukset. Yritysinvestointien rahoitusprosentti on valtiotukikartan alu-
eesta riippuen 20 - 35 %.

Biodiesel:

- Rahoitetaan joko maaseutuohjelman maatilainvestointien (toimenpiteet 121 ja 123)
tai yritysrahoituksen (toimenpiteet 311 ja 312) kautta.
- Pääsääntöisesti rahoitetaan hankkeita, jotka perustuvat joko tilojen yhteistoimintaan
tai muuten laajempaan tuotantoon (esim. laitos valmistaa biodieseliä urakointina
muille tiloille).
- Pienimuotoinen, yhden maatalan tuotanto on tähänastisten tutkimusten mukaan
kannattamatonta mm. hyötysuhteeltaan heikkojen laitteiden vuoksi. Jos tilatuotantoa
rahoitetaan, sen hyödyllisyys ja kannattavuus kyseisen tilan tai yrityksen olosuh-
teissa tulisi osoittaa (esim. luomuvalkuaisrehun tuotanto).
- Investointipäätöstä tehdessä on tarkasteltava sitä, onko biodieselin ja sivutuotteiden
valmistus ja käyttö sekä mahdollinen markkinointi suunniteltu niitä koskevat määrä-
ykset ja laatuvaatimukset huomioiden.

- Tila/yritystasolla tapahtuvaan biodieseltankkausasemien perustamiseen liittyvää selvitys- ja kehittämistoimintaa voidaan rahoittaa. Tilan tai jalostamon yhteydessä toimivia tankkausasemia voidaan rahoittaa.

Bioetanoli:

- Pieniä tai keskikokoisia etanolilaitoksia ei tueta lainkaan maatilainvestointien kautta, koska etanolin polttoainetuotanto pienlaitteistoilla ei ainakaan toistaiseksi ole kannattavaa. Etanoli ei myöskään sovellu maatilalla kone- tai lämmityspolttoaineeksi.
- Pääsääntöisesti etanolilaitoksia ei rahoiteta myöskään maaseudun yritysrahoituksen kautta.
- Pienten ja keskikokoisten laitosten rahoittamista yritysrahoituksella voidaan harkita, jos sovellettava tuotantotekniikka on sellaista, että pientuotannossa päästään selvästi kannattavaan tulokseen. Vuonna 2007 käytettävissä olevilla tekniikoilla tähän ei päästä.

Biokaasu:

- Ensisijaisesti rahoitetaan usean tilan yhteislaitoksia koskevia investointihankkeita tai sellaisia tilakohtaisia hankkeita, joiden laitteita on suunniteltu käytettäväksi tilan oman lannan/kasvimateriaalin lisäksi tilan tai yrityksen ulkopuolisten materiaalien kaupalliseen käsittelyyn. Tällöin rahoitus hoidetaan yritysrahoituksen kautta.
- Suurille biokaasulaitoksille sopivin rahoitusmuoto ja –kanava ja mahdollisuudet rahoituksen myöntämiseen tulee selvittää tapauskohtaisesti TE-keskuksen eri osastojen yhteistyönä
- Rahoitettaessa maatilalla investointirahoituksen kautta tilakohtaisia tai usean tilan yhteislaitoksia arvioidaan biokaasulaitoksia osana tila- tai tilaryhmäkokonaisuutta, ei yksittäisen laitosten investoinnin kannattavuuden kautta. Arvioinnissa voidaan ottaa huomioon myös laitoksen ympäristövaikutukset.
- Biokaasusähkön tuotannon edistämiseksi on hallitusohjelman mukaan tarkoitus valmistella ns. syöttötariffijärjestelmä. Tätä koskevaa ohjeistusta ja mahdollisia muutostarpeita ohjeistukseen kehitetään syöttötariffijärjestelmän käyttöönoton yhteydessä.
- Tilatasolla tapahtuvaan biokaasutankkausasemien perustamiseen liittyvää selvitys- ja kehittämistoimintaa voidaan rahoittaa. Tilan tai jalostamon yhteydessä toimivia tankkausasemia voidaan rahoittaa.
- Jos yritysrahoituksessa lasketaan biokaasulaitoksen kannattavuuden osaksi biokaasun myynti liikennekäyttöön, on suunnitelma markkinoinnista oltava mukana hakemuksessa.
- HUOM: Uuden hallitusohjelman investointitukia ja syöttötariffeja koskevien linjausten toteutus saattaa muuttaa myös maaseutuohjelman biokaasulinjauksia.

Peltobiomassat:

- Poltettavan peltobiomassan sadonkorjuuseen ja keruuseen sekä prosessointiin (murskaus, pelletointi, briketointi jne) tarkoitettuja urakointikoneita ja -laitteita rahoitetaan maaseudun yritysrahoituksen kautta, ei kuitenkaan traktoreita eikä maantiekuljetuskalustoa.
- Yritysrahoitusta haettaessa on osoitettava tuettavan kohteen tarkoituksenmukainen käyttö urakointitoiminnassa.
- Tilakohtaisia, peltobiomassojen käyttöön tarkoitettuja lämpölaitoksia (esim. oljella toimivat) rahoitetaan maatarahoituksen kautta. Tarkemmat linjaukset syksyn 2007 aikana.

4. Kansallisesti tuettavat hankkeet

Kokonaan kansallisesti rahoitettavat maatalouden tila- tai tilaryhmäkohtaiset investointi- ja kehittämistuet eivät kuulu Maaseudun kehittämisohjelmaan. Työryhmä haluaa kuitenkin esittää kantansa eräistä energia-asioihin liittyvistä seikoista myös kansallisessa rahoitusjärjestelmässä

- Työryhmä esittää, että maatilojen energiakatselmuksia rahoitetaan maatilojen yritysکوhtaisen kehittämisrahoituksen kautta niiltä osin, kun rahoitus ei ole päällekkäistä energiakatselmuksia koskevien maaseudun kehittämishankkeiden kanssa.
- Työryhmä esittää, että energiansäästöinvestointeja tuetaan siten, että energiakatselmuksen ja energiansäästösopimuksen tehneille tiloille maksetaan korotettua investointitukea tai tiloja kannustetaan muilla keinoin energiakatselmuksiin ja sopimusten tekoon. Tietyissä suurissa investoinneissa voidaan myös tuen saamisen ehdoksi harkita energiakatselmuksen tekoa.
- Rahoitettaessa maatalon investointirahoituksen kautta tilakohtaisia tai usean tilan yhteislaitoksia arvioidaan bioenergiailaitoksia osana tila- tai tilaryhmäkokonaisuutta, ei yksittäisen laitosten investoinnin kannattavuuden kautta. Arvioinnissa tulisi ottaa huomioon myös laitoksen ympäristövaikutukset.

5. Valtakunnallinen koordinaatiohanke

Maaseudun kehittämisohjelman bioenergiaa koskevien sekä muiden kansallisesti rahoitettavien bioenergiainkkehiden tehokkaan hallinnoinnin mahdollistamiseksi ja varmistamiseksi tulee ensi tilassa käynnistää valtakunnallinen koordinaatiohanke. Valtakunnallisen koordinaation avulla estetään toiminnan päällekkäisyyttä ja lisätään eri hankkeiden ja eri alueiden välistä yhteistyötä ja synergiaa. Koordinaatiohankkeen avulla koottuja ja analysoituja kokemuksia ja tietoja voidaan käyttää apuna alueellisia hankehakemuksia käsiteltäessä.

Valtakunnallinen koordinaatiohankkeen alla tehtäviä toimia olisivat mm.:

1. Ylläpitää ajantasaista rekisteriä koko maassa käynnissä ja suunnitteilla olevista maaseudun kehittämisohjelman kautta rahoitettavista sekä muista kansallisista bioenergiahankeista.
2. Koota ja analysoida saatavilla olevaa tietoa ja kokemuksia bioenergian eri tuotanto- ja käyttömuodoista sekä kansallisesti, että EU -tasolla.
3. Välittää alueille aktiivisesti tietoa mm. lainsäädännön muutoksista ja jo toteutuneiden hankkeiden kokemuksista.
4. Edesauttaa koko maata koskevien bioenergiatavoitteiden saavuttamisessa.
5. Auttaa tarvittaessa alueellisten bioenergiaohjelmien suunnittelussa

Työryhmä ehdottaa, että valtakunnallisen koordinaation käytännön järjestämisestä ja toteutuksesta teetetään suunnitelma konsulttityönä syksyyn 2007 mennessä. Itse koordinaation järjestäminen kilpailutetaan em. suunnitelman pohjalta. Koordinointihankkeen valmistelu tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön kanssa.

Toteuttamismallista tulisi käydä selville koordinaatiohankkeen eri osa-alueiden käytännön toteutus ja toimijataho.

Yleinen ohjaus maaseudun kehittämisohjelman bioenergian tuotantoon ja käyttöön liittyvästä valtakunnallisesta koordinaatiosta tulee säilyä maa- ja metsätalousministeriössä. Maa- ja metsätalousministeriön bioenergiatuotannon työryhmä toimii valtakunnallisen koordinaatiohankkeen ohjausryhmänä, jonka tehtävänä on osaltaan ohjata valtakunnallisen koordinaatiohankkeen toimintaa. Lisäksi työryhmä valmistelee ministeriön yhteisiä bioenergian tuotantoon ja käyttöön liittyviä kantoja sekä toimii ministeriön eri osastojen välisenä tiedonvaihtoforumina.

6. Neuvonnan ja maaseutuyritysten asiantuntijapalveluiden järjestäminen

Bioenergian tuotantoa ja käyttöä koskevan neuvonnan ja yrityksille suunnattujen asiantuntijapalveluiden tarve on ilmeinen. Aihepiiriä koskevaa valtakunnallista neuvontaa ja sen rahoitusta tulee vahvistaa ja saada kestävämmälle pohjalle. Metsäenergianeuvontaa on hoidettu EU-osarahoitteisten hankkeiden puitteissa metsäkeskuksissa. Edellisen ohjelmakauden päättyessä metsäkeskusten resurssit metsäenergianeuvontaan ovat kuitenkin huomattavasti heikentyneet. Metsäenergianeuvonnan jatkuvuuden turvaamiseksi se tulisi jatkossa sisällyttää metsäkeskusten valtionaputoimintaan. Uutena elementtinä energianeuvonnassa on myös tulevan maatalouden energiaohjelman (MENO) toimeenpano ja siihen liittyvä energiakatselmustoiminta. Tämä ja maataloilla mahdollisesti tehtävä peltopohjaisen bioenergian tuotanto ja käyttö vaatii neuvonnalta laaja-alaista otetta. Maataloille tulisikin tarjota energianeuvontaa, jossa otettaisiin huomioon tila ja siellä harjoitettava maa- ja metsätalous kokonaisuutena.

Energianeuvonnan ja yritysten asiantuntijapalveluiden tehostamisen tavoitteena on tehostaa maa- ja metsätalouden hallinnonalan toimijoiden energiankäyttöä ja -säästöä mm. avustamalla ja neuvomalla tiloja energiakatselmusten teossa sekä tilakohtaisten bioenergian tuotantoon ja käyttöön liittyvien kysymysten ratkaisemisessa. Neuvonta kattaisi myös pienimuotoisen uusiutuvan energian tuotantoon ja käyttöön liittyvän yrittäjyyden kehittämisessä maaseudulla.

Työryhmä ehdottaa, että suunnitelma valtakunnallisen bioenergianeuvonta- ja asiantuntijapalveluverkoston käytännön järjestämisestä laaditaan konsulttityönä syksyyn 2007 men-

nessä. Neuvonnan järjestäminen mietitään em. suunnitelman pohjalta. Suunnitelmaan tulee liittyä kuvaus neuvonnan tavoitteista, eri toimijatahoista ja näiden vastuista. Suunnitelmassa on huomioitava eri alueiden erilaisuus ja ominaispiirteet mutta samalla tuotava esille tietyt koko valtakuntaa koskevat yleiset toimintalinjat (esim. energiasäästöjen laskenta maataloilla). Toimijoina tulee hyödyntää jo olemassa olevia bioenergianeuvoja (esim. metsäkeskusten metsäbioenergianeuvojat) ja neuvontaorganisaatioita (esim. ProAgria, SLF, Työtehoseura, Tapio).

7. Bioenergia-alan toimialapäällikkö

KTM hallinnoiman toimialajärjestelmän mukaisesti useille toimialoille on nimetty oma toimialapäällikkö edesauttamaan kyseisen toimialan kehittämistä ja tukipäätösten tekoon liittyvien käytäntöjen yhtenäistämiseksi ja yleisen toimialatiedon kokoamiseksi sekä rahoituslinjausten selventämiseksi TE-keskuksissa. Toimialapäällikkö toimii myös lausunnonantajana suurissa rahoitushankkeissa. Tällöin lausunto ei ole kuitenkaan TE-keskusta sitova, vaan ohjeellinen. Työryhmä esittää, että valtakunnallisen koordinaatiohankkeen tueksi paljattaisiin myös bioenergia-alaan erikoistunut toimialapäällikkö. Toimialapäällikkö tulisi sijoittaa mahdollisuuksien mukaan TE-keskuksen maaseutuosastolle.

Toimialapäällikön tehtävät:

Toimialapäällikkö toimii oman toimialatiiminsä vastuullisena vetäjänä tai useamman henkilön tapauksessa vaihtoehtoisesti tiiminsä jäsenenä. Toimialapäällikkö vastaa sovittujen tehtävien hoitamisesta, mikä käsittää vähintään seuraavien suoritteiden tekemisen:

- toimialapäivät (yhdet vuosittain)
- asiantuntijatapaamiset (yhdet vuosittain)
- rahoitushankkeiden lausunnot (tarvittaessa)
- rahoitusnäkemykset (1 kpl vuosittain)
- asiantuntijatyöskentely (painopistealueet)
- toimialaraportti sekä toimialan tilastokuvat (1-2 kpl / päivitystä /vuosi)

Bioenergiailaitosten yrityskohtaiset investointi- ja kehittämistuet maaseudun kehittämissuunnitelmassa

	MAATILAT	MAATILAT JA MAASEUTUYRITYKSET	MAASEUTUYRITYKSET	
Rahoituslähde	Maaseutuohjelma, toimenpide 121	Maaseutuohjelma, toimenpide 123	Maaseutuohjelma, toimenpide 312	Maaseutuohjelma, toimenpide 311
Rahoitettavat yritykset	Yksittäiset maatilat tai maatilaryhmittä	Yksittäiset maatilat tai maatilaryhmittä , mikroyritykset	Maaseudulla toimivat mikroyritykset (alle 10 htv, liikevaihto alle 2 milj. €)	Maatalouden ohessa harjoitettu yritys-toiminta
Rahoitettavat kohteet	Maatilojen nautakarjatalous- ja bioenergiainvestoinnit,	Energiaraaka-aineen jalostus ja sen kehittäminen Annex I tuotteena tai puusta	Maaseutuohjelman toimenpiteessä 312 määritelty toiminta	Maaseutuohjelman toimenpiteessä 311 määritelty toiminta
Rahoitusprosentit bioenergiakohteilla, enimmäismäärä	Prosentit auki 840 000 ohjelmakauden aikana	Alueesta riippuen 20-35% hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista, de minimis 200 000 €/3 verovuotta	Alueesta riippuen 20-35% hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista, de minimis 200 000 €/3 verovuotta	Alueesta riippuen 20-35% hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista, de minimis 200 000 €/3 verovuotta
Rahoituksen alkua	1.1. 2008	5.6.2007	5.6.2007	5.6.2007
Tärkeimmät rahoitettavat bioenergiakohteet	Maatilojen oman energian tuotantoon tarkoitetut bioenergiailaitokset	Maaseudun bioenergiayritykset (mm. bioenergian korjuu, käsittely, energiaraaka-aineen jalostus)	Maaseudun bioenergiayritykset (energian myynti / jätekäsittely)	Maaseudun bioenergiayritykset (energian myynti)
Muuta	Bioenergiailaitoksen rahoituspäätöstä tehtäessä maatalon tuotantoketjua tarkastellaan kokonaisuutena Rahoitusprosentti valitaan rahoitettavan kokonaisuuden pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaan Ympäristövaikutukset huomioidaan arvioinnissa Energianmyynti tilan ulkopuolelle tai maksullinen jätteenkäsittelytoiminta sallittua pienimuotoisena	Ensisijainen rahoituskohde yhteislaitokset ja muut laajempaa alueellista energiaraaka-aineen jalostusta harjoittavat yritykset tai yritysryhmittä Myös pienimuotoinen energiayrittäjäjyys on tukikelpoista, jos toiminta on taloudellisesti kannattavaa	Ensisijainen rahoituskohde yhteislaitokset ja muut laajempaa alueellista energiayrittäjäjyystä harjoittavat yritykset tai yritysryhmittä Myös pienimuotoinen energiayrittäjäjyys on tuettavaa, jos toiminta on taloudellisesti kannattavaa	Ensisijainen rahoituskohde yhteislaitokset ja muut laajempaa alueellista energiayrittäjäjyystä harjoittavat yritykset tai yritysryhmittä Myös pienimuotoinen energiayrittäjäjyys on tuettavaa, jos toiminta on taloudellisesti kannattavaa

Puu- tai peltobiomassaa jalostavien energialaitosten investointituet maaseudun kehittämissuunnitelmassa

	MAATILAT	MAASEUTUYRITYKSET
	EU-osarahoitus	Maaseudun mikroyritykset ja maatalon yhteydessä toimivat maaseutuyritykset
Rahoituslähde	Maaseutuohjelma, toimenpide 121	Maaseutuohjelma. Toimenpide 123 kun kyse raaka-aineen jalostuksesta. Toimenpiteet 311 ja 312 kun kyse energiayrittäjyydestä.
Rahoitettavat yritykset	Yksittäiset maatilat tai maatilaryhmät	Maaseudulla toimivat mikroyritykset ja maatalouden ohessa harjoitettu yrittäjyys
Rahoitettavat kohteet	Maatiloilla toimivat lämpölaitokset, jotka tuottavat energiaa tai valmistavat polttoainetta pääasiassa tilan rakennusten lämmitykseen	Laitokset, joiden tuottaman jalostetun energia- raaka-aineen tai energian myynti on tilalle / yritykselle taloudellisesti merkittävää ja kannattavaa
Tärkeimmät rahoitettavat kohteet	Maatilojen yhteislaitokset, yksittäisten maatilojen lämpölaitokset	Lämpöä ja energiatuotteita jalostavat ja myyvät yritykset
Varauksin rahoitettavia		Pienimuotoinen pilkevalmistus
Ei rahoiteta	?	Kohteet, joiden rahoitusosuus on alle 1000 euroa. Traktorit, maantiekuljetuskalusto
Muuta		Toimenpiteissä 312 ja 311 myös muut energiaraaka-aineet. Hankkeen kustannusten alaraja karsii tarkoituksella pois mm. paljon pilkehakkureita.

Biodiesellaitosten investointituet maaseudun kehittämissuunnitelmassa

	ENSIASTEEN JALOSTAJAT (maatilalla tai ilman)	MAASEUTUYRITYKSET
Rahoituksen haku käynnistyy	4.6. 2007	4.6. 2007
Rahoituslähde	Maaseutuohjelma, toimenpide 123	Maaseutuohjelma, toimenpiteet 312 ja 311
Rahoitettavat yritykset	Maatilalla tai yrityksinä toimivat jalostajat tai niiden ryhmä, raaka-aine maataloudesta (esim. rypsi)	Maaseudun mikroyritykset ja maatilan yhteydessä toimivat maaseutuyritykset
Rahoitettavat kohteet	Puristamo / esteröintilaitokset, joiden tuottama biodiesel ja puristetta käytetään omalla tilalla (yhteislaitoksissa osakastiloilla) ja/tai myydään ulos	Laitokset, joiden lopputuotteista pääosa menee myyntiin ja myynnistä saadaan yritykselle merkittävää tuloa
Tärkeimmät rahoitettavat kohteet	Maatilojen ja/tai yritysten yhteislaitokset, suuret yksittäisten yritysten tai maatilojen laitokset, joilla mieluiten rahativalmistusta tai myyntiä.	Yhteis- tai urakointiyritykset, joilla tehokkaat tuotantolaitteistot ja merkittävää kaupallista toimintaa
Varauksin rahoitettavia	Pienet tilakohtaiset laitokset, joiden tarve/kannattavuus voidaan perustella erityisyyillä (esim. ympäristösyöt, luomurehun tarve, suuri polttoainetarve)	
Rajoituksia	Tilan/yrityksen ulkopuolisten tankkausasemien rahoitus vain perustelluissa erityistapauksissa (tarkka linjaus toistaiseksi auki)	Tilan/yrityksen ulkopuolisten tankkausasemien rahoitus vain perustelluissa erityistapauksissa (tarkka linjaus toistaiseksi auki)
Ei suositella rahoitettavaksi	Pienet tilakohtaiset laitokset, joilla ei erityisyyttä rahoitukseen	Pienvalmistamot

Biokaasulaitosten investointituet maaseudun kehittämissuunnitelmassa

	MAATILAT	MAASEUTUYRITYKSET
	EU-osarahoitus	Maaseudun mikroyritykset ja maatalouden yhteydessä toimivat maaseutuyritykset
Rahoituslähde	Maaseutuohjelma, toimenpiteet 121 ja 123	Maaseutuohjelma, toimenpiteet 312 ja 311
Rahoitettavat yritykset	Yksittäiset maatilat tai maatilaryhmät	Maaseudulla toimivat mikroyritykset ja maatalouden ohessa harjoitettu yritystoiminta
Rahoitettavat kohteet	Maatiloilla toimivat biokaasulaitokset, joiden pääasiallinen raaka-aine on lantaa tai kasvimassaa ja energia käytetään pääosin maataloudessa	Laitokset, joille merkittävänä tuloina ovat maatalouden ulkopuolinen energian myynti ja/tai porttimaksut
Tärkeimmät rahoitettavat kohteet	Maatilojen yhteislaitokset, suurten maatilojen laitokset	Yhteisyritysten laitokset, joissa merkittävää kaupallista toimintaa
Muita rahoitettavia	Pienempien tilojen laitokset, joiden tarvetta voidaan perustella esim. ympäristösyillä	Tila- tai yrityskohtaiset laitokset, joissa merkittävää kaupallista toimintaa
Rajoitukset	Mikäli merkittävää bioenergian tuotantoa / porttimaksuja maatalouden ulkopuolelle, rahoitus de-minimis – ehtoisena	Raaka-aine merkittävästi osin muu kuin maatalous- tai metsäbioenergia-raaka-aine
Ei rahoiteta	Maatilojen omien lämmitysjärjestelmien muutosten edellyttämät investoinnit	Maatilalaitokset, joilla ei ole merkittäviä myynti/jätteenkäsittelytuloja
Tukitaso	TMP 121: päätetään syksyn kuluessa TMP 123: Valtiontukisääntöjen mukaiset tukitasot (20-35% avustusta)	Valtiontukisääntöjen mukaiset tukitasot (20-35% avustusta) de-minimis-ehtoisina
Muuta	Tilakohtaisen laitoksen rahoituspäätöstä tehtäessä maatalouden tuotantoketjua tarkastellaan kokonaisuutena Rahoitusprosentti valitaan rahoitettavan kokonaisuuden pääkohteen mukaan Ympäristövaikutukset huomioitava Tilakohtaisissa laitoksissa (tmp 121) on pienimuotoinen tilan ulkopuolinen myynti- tai jätteenkäsittelytoiminta sallittua	Ensisijassa yhteislaitoksille ja muille laajempaa alueellista energiayrittäjyyttä harjoittaville yrityksille tai yritysryhmille Jos kannattavuutta perustellaan liikennepolttoaineen myynnillä, oltava perusteellinen markkinointisuunnitelma (myös tmp 123)